

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 6 juni 2019
(OR. en)

10011/19

ATO 65
RECH 321
SAN 292

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Coreper II/rådet
Föreg. dok. nr:	9437/19 ATO 56 RECH 271 SAN 256
Ärende:	Kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än att producera el, samt tillämpningar av sådan teknik – Rådets slutsatser (den 6 juni 2019)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om kärnteknik och radiologisk teknik och tillämpningar av sådan teknik som används i andra syften än att producera el samt tillämpningar av sådan teknik, som antogs av rådet (rättsliga och inrikes frågor) vid mötet den 6 juni 2019.

RÅDETS SLUTSATSER

om kärnteknik och radiologisk teknik och tillämpningar av sådan teknik som används i andra syften än att producera el samt tillämpningar av sådan teknik

Europeiska unionens råd

som är medvetet om

- att kärnteknik och radiologisk teknik har en betydande roll utanför kärnenergiesektorn inom viktiga områden såsom medicin, industri, forskning och miljö och innebär många fördelar för EU:s medborgare och SOM ÄR MEDVETET OM att kärnvetenskapen på ett avgörande sätt kan bidra till att ta itu med samhällsutmaningar,
- att Euratomlagstiftningen kräver att användning av kärnteknik och radiologisk teknik för andra syften än att producera el är skäligen motiverad, att strålskyddet för allmänhet, patienter och personal är tillräckligt optimerat och att radioaktivt avfall och använt kärnbränsle från sådan användning slutförvaras på ett säkert sätt,
- rådets slutsatser från 2009¹, 2010² och 2012³ om en tryggad försörjning av radioisotoper för medicinsk användning i Europeiska unionen och SOM NOTERAR Euratoms försörjningsbyrås rapport från 2015 och ordförandeskapets not från 2016⁴ om samma ämne,
- att det europeiska observationsorganet för försörjning av medicinska radioisotoper sedan 2012 har övervakat den övergripande försörjningen av medicinska radioisotoper, i synnerhet samordningen av program för reaktorer, och i hög grad bidragit till att undvika allvarliga brister på medicinska radioisotoper inom EU,
- den roll som Euratoms försörjningsbyrå har när det gäller att säkerställa försörjningen av kärnämnen som används som källmaterial för bränslen för forskningsreaktorer och målmaterial för produktion av medicinska radioisotoper i forskningsreaktorer, och SOM NOTERAR den reviderade rapporten⁵ om trygghet av den europeiska försörjningen av uranbränsle med en anrikning på 19,75 % för forskningsreaktorer och om produktionen av medicinska radioisotoper,

¹ Dok. 17025/09

² Dok. 16358/10

³ Dok. 17453/12

⁴ Dok. 8403/16

⁵ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf

- de framsteg som nyligen gjorts i flera medlemsstater vad gäller övergången från höganriktat uran till högkoncentrerat låganriktat uran⁶, vilka säkerställer ytterligare produktionskapacitet vad gäller radioisotoper och lansering eller främjande av projekt avseende nya produktionsanläggningar, inbegripet forskningsreaktorer och alternativ teknik,
- att produktionen av källmaterial för försörjningskedjan för medicinska radioisotoper är viktig när det gäller att öka den europeiska försörjningskedjans motståndskraft och minska beroendet av utländska aktörer,
- rådets slutsatser från 2015⁷ om motivering för användning av medicinsk bildteknik som inbegriper exponering för joniserande strålning, i vilka man efterlyser ett förbättrat genomförande av rådets direktiv 2013/59/Euratom⁸ på flera områden,
- konferensen om att ta sig an samhällsutmaningar genom främjande av tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik inom medicin, industri och forskning, som anordnades av kommissionen den 20–21 mars 2018, och det tekniska seminariet om framtidens medicinska radioisotoper, som anordnades av kommissionen i Bryssel den 7 februari 2019 samt den europeiska undersökningen om tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik inom medicin, industri och forskning⁹,
- att den roll som kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än att producera el har när det gäller att uppnå målen i Agenda 2030 är internationellt erkänd och att betydelsen av verksamheter med anknytning till denna teknik uttryckligen betonas i sju av FN:s mål för hållbar utveckling, samt Internationella atomenergiorganets (IAEA) aktiva roll i att stödja länder när det gäller att använda kärnteknik och radiologisk teknik i andra syften än elproduktion på ett sätt som bidrar till att uppnå målen för hållbar utveckling,

⁶ Högkoncentrerat låganriktat uran (*High-Assay Low Enriched Uranium*, HALEU) har en anrikning på 5–20 % uran-235. I praktiken används anrikningen 19,75 % för HALEU-bränslen för forskningsreaktorer och målmaterial för produktion av radioisotoper.

⁷ Dok. 14617/15

⁸ Rådets direktiv 2013/59/Euratom av den 5 december 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, och om upphävande av direktiven 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom och 2003/122/Euratom (EUT L 13, 17.1.2014, s. 1).

⁹ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>

1. VÄLKOMNAR det förberedande arbete som gjorts av kommissionen i syfte att utarbeta en strategisk agenda för tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik inom medicin, industri och forskning (Samira),
2. UNDERSTRYKER vikten av att slutföra de undersökningar som kommissionen genomför i samarbete med medlemsstaterna i syfte att förbättra förståelsen av EU-marknaden för medicinska radioisotoper¹⁰,
3. UPPMANAR kommissionen att stödja forskning om ämnen med anknytning till tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än att producera el, såsom medicinska tillämpningar av joniserande strålning, förbättrade bränslen för produktion av medicinska radioisotoper samt optimerad användning av europeiska forskningsreaktorer, och BETONAR vikten av att i god tid färdigställa forskningsfärdplanen för medicinska tillämpningar¹¹,
4. STÖDJER en fortsatt övervakning av produktionskedjan för medicinska radioisotoper genom europeiska observationsorganet för försörjning av medicinska radioisotoper, och Euratoms försörjningsbyrås ansträngningar och åtgärder för att säkerställa en tryggad försörjning av källmaterial,
5. UPPMANAR kommissionen att utarbeta en handlingsplan som belyser de områden som bör ges prioriterad behandling och som fastställer specifika åtgärder som ska vidtas på dessa områden; denna handlingsplan bör i synnerhet syfta till att trygga försörjningen av radioisotoper för medicinsk användning inom EU, förbättra strålskyddet och säkerheten för europeiska patienter och sjukvårdspersonal, i överensstämmelse med de mål som fastställs i direktiv 2013/59/Euratom^[...], samt underlätta innovation avseende medicinska tillämpningar av radioisotoper, radiofarmakon och joniserande strålning,

¹⁰ Gemensamma forskningscentrumets SMeR-undersökningar – SMeR-1 som avser radioisotoper som används för diagnostik, och som slutfördes under 2018 samt SMeR-2 som rör radioisotoper som används för behandling, och som kommer att påbörjas under 2019.

¹¹ Kommissionens genomförandebeslut av den 14 december 2018 om finansiering av indirekta åtgärder inom ramen för rådets förordning (Euratom) 2018/1563 och om antagande av arbetsprogrammet för 2019–2020

6. BETONAR att kärnvetenskap och radiologi samt kärnteknik och radiologisk teknik och tillämpningar av sådan teknik tar sig an och bidrar till att tillgodose en rad olika socioekonomiska behov i samtliga medlemsstater inom områden såsom medicin, livsmedel och jordbruk, miljö, industri, material, rymdfrågor och kulturarv och NOTERAR att samtliga medlemsstater drar nytta av tillämpningen av radiologisk teknik och kärnteknik inom ovannämnda områden,
7. FRAMHÅLLER de europeiska forskningsreaktorernas och kärnforskningsanläggningarnas viktiga bidrag till utvecklingen av tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än elproduktion, och BETONAR att ett säkerställande av bränsleförsörjningen och genomförandet av säkra och hållbara lösningar för hantering av använt bränsle och radioaktivt avfall från dessa reaktorer och anläggningar utgör viktiga ansvarsområden för medlemsstater och licensinnehavare,
8. UPPMANAR kommissionen att i samarbete med medlemsstaterna informera om fördelar och risker med olika tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än elproduktion,
9. UNDERSTRYKER vikten av att ytterligare stärka medlemsstaternas kapacitetssupplyggnad, särskilt genom mellanregionala, regionala och nationella utbildningskurser och andra verksamheter på områdena för kärnvetenskap och radiologi samt kärnteknik och radiologisk teknik och tillämpningar av sådan teknik,
10. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att behandla fastställda prioriterade behov och krav på områdena för kärnvetenskap, kärnteknik och kärntekniska tillämpningar som används i andra syften än elproduktion,
11. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta arbetet med tillämpningar av kärnteknik och radiologisk teknik som används i andra syften än elproduktion i samarbete med IAEA¹² och andra relevanta internationella organisationer, såsom FAO och WHO, samtidigt som man undviker dubbelarbete, inbegripet med avseende på dessa organisationers verksamheter för överföring av kärnteknik och radiologisk teknik med andra syften än elproduktion, i synnerhet överföring till utvecklingsländer för att hjälpa dem att uppnå viktiga prioriteringar för utveckling inom områden såsom hälsa och nutrition, livsmedel och jordbruk, vatten och miljö eller industriella tillämpningar.

¹² Praktiska arrangemang mellan IAEA och Europeiska gemenskaperna om tillämpningar av kärnvetenskap, undertecknade 2017.